

Sobre el conflicte dels crucifixos

Dll, 12/10/2009 per Eduard Ibáñez

[Apunts eticopolitics](#)

Aquest portal ens informava fa uns dies (amb un link a un [video](#) de youtube) d'un nou episodi de la "guerra dels crucifixos", dins del conflicte creixent en les nostres societats en relació a la presència pública de símbols religiosos. El podeu veure aquí:

En aquest cas, l'alcalde (PSOE) de Baena (Córdoba) es negaba a la petició del grup municipal d'IU de retirar un gran crucifix de la taula presidencial del saló de plens de l'Ajuntament. Si mireu el video, la seva negativa es feia de forma airada, qualificant de sectaris als peticionants i apel·lant a la Constitució (al mateix art. 16 al qual també havien apel·lat els membres d'IU, però en la seva segona part).

Aquesta polèmica s'agreuja pròximament a Espanya si el govern Zapatero introdueix, com s'ha anunciat, una prohibició general de símbols religiosos en espais públics.

Com ja feia notar en un [comentari](#) en el meu bloc a google, en aquests episodis solen concórrer dues circumstàncies.

D'una banda, una al·lèrgia obsessiva de molta gent davant dels símbols religiosos i l'errònia pretensió de reduir la religió a l'esfera privada, negant així l'irreductible caràcter públic de tota religió, així com la llibertat religiosa, que inclou el dret a expressar públicament les pròpies creences, d'acord amb tots els tractats internacionals.

Però d'una altra banda, també hi sol haver la pretensió (inútil) de moltes persones religioses, de refermar, defensar o expandir la seva fe mitjançant la presència pública dels símbols, sovint servint-se de certes prerrogatives públiques, i menystenint les altres dimensions, més essencials, de qualsevol confessió religiosa, com ara les actituds, els valors o el testimoni de vida.

En tot cas, aquesta polèmica té una enorme complexitat eticopolítica i jurídica i, per tant, seria imprudent pretendre resoldre-la en cinc línies.

Ara bé, sí penso que cal remarcar, a banda d'altres consideracions, que en una societat plural i democràtica, on conviuen cosmovisions i religions diverses, la pau social i la convivència requereixen almenys dues exigències:

En primer lloc, un exquisit respecte a la llibertat religiosa individual en totes les seves dimensions, la qual cosa inclou el dret a pretendre comunicar i viure públicament les pròpies conviccions religioses i la legitimitat de la pretensió que s'hi adhereixen més persones a aquestes conviccions.

Però també, l'exigència que els poders públics de qualsevol nivell (també municipal) no s'identifiquin amb una confessió religiosa amb exclusió d'altres religions o cosmovisions, i, per tant, que no discriminin a les persones per raó de les creences que professen. Això vol dir que el poder públic ha de ser cautelós en la utilització i presència de símbols en els seus espais o actuacions, i evitar que un determinat ús o presència d'un símbol pugui generar el missatge d'identificació,

com a tal poder públic, amb una confessió. Ara bé, això no implica que s'hagi de proscriure la presència de qualsevol símbol (dependrà de cada cas, del context...), ni tampoc que els responsables polítics hagin d'amagar les seves pròpies conviccions.

De tota manera, sense voler entrar a resoldre el cas, i ara com a cristià, penso sincerament que l'Alcalde de Baena, per comptes de fer una defensa jurídica i agressiva del símbol, hagués pogut optar (a banda de suavitzar-ne la presència del crucifix) especificar el sentit d'aquest símbol per buidar-ne el seu caràcter conflictiu. És a dir, podria haver expressant que el símbol no pretén identificar l'Ajuntament amb el catolicisme amb exclusió d'altres creences, ni anunciar cap tipus de discriminació, ni faltar al respecte a qualsevol persona ni confessió religiosa, ni a les que es declaren irreligioses, sinó que la imatge simbolitza que els responsables municipals estimen i respecten la tradició religiosa majoritària i històrica de la vila, sense excloure'n les altres, que s'estudiarà la conveniència de fer presents altres símbols per tal que tothom, en la mesura del possible, s'hi senti representat per l'Ajuntament, que s'estudiarà els detalls concrets d'aquesta presència perquè ningú se senti incòmode i, sobretot, que, tractant-se d'una imatge de Crist a la Creu, expressa el desig del consistori de servir desinteressadament, amb sacrifici propi i abnegació, als ciutadans del municipi. Dificilment ningú es podria oposar o sentir-se incòmode davant l'expressió d'aquesta actitud.

No sí hagués servit el gest, però penso que aquest tipus d'estratègia (explicitar els sentit dels símbols) podria desactivar bona part de conflictes al voltant dels símbols religiosos.